

ارشاد اجازه اکران عمومی به «خانه پدری» نمی‌دهد

● گروه هنر: حسن آقاکریمی، مجری طرح و مدیر تولید فیلم سینمایی «بیدار شو آرزو»، درباره چرایی اکران این فیلم سینمایی در گروه سینمایی هنروتجربه به «شرق» گفت: «اوایل ساخت سریال «وزگار قریب» بود که زلزله بسم اتفاق افتاد و آقای عیاری علاقه‌مند بود تا در ارتباط با زلزله کاری انجام دهد. آن زمان برای فراهم‌کردن نکاتیوو شروع فیلم‌برداری رفت‌وآمدهایی به فارابی داشتیم تا در نهایت آقای عیاری فارابی را متقاعد کرد که نکاتیو در اختیار ما بگذارند. در نهایت با اکیبی که در «وزگار قریب» کار می‌کردند، هشت روز پس از وقوع زلزله، راهی یم شدیم. او ادامه داد: «کارکردن در شهری که به‌هیچ‌وجه شرایط عادی نداشت کار ساده‌ای نبود و آقای عیاری هم مثل همیشه با دقت کار می‌کرد و لوکیشن‌هایی را بازسازی کردیم و فیلم‌برداری آغاز شد.» آقاکریمی در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت: «فیلم در سال ۸۳ در جشنواره فیلم فجر به نمایش گذاشته شد و در جلسه نقد و بررسی فیلم برخی تصور کردند که فیلم مستند ساخته شده، در صورتی که تنها یک‌دقیقه از فیلم مستند گرفته شده است؛ بخشی که مربوط به فرودگاه بود و امکان بازسازی آن وجود نداشت.» او ادامه داد: «با وجود اینکه فیلم بخش‌کننده داشت، هیچ‌کدام از سینماها حاضر به نمایش فیلم نشدن، چراکه معتقد بودند فیلم تلخی است. قطعا جامعه هدف آقای عیاری هم عمدتا مسئولانی بودند که در ارتباط با بلایای طبیعی مثل زلزله تصمیم‌گیرنده هستند و این فیلم می‌توانست هشداردهنده باشد و دلیل نمایش‌داده‌نشدن این فیلم سال‌های متوالی همین نکته بود. اما فیلم در دوره‌هایی نمایش‌های محدودی داشت تا اینکه به‌تازگی هنروتجربه به دلیل زلزله‌های اخیر کشورمان و نزدیک شدن به سالگرد زلزله یم، برای نمایش این فیلم برنامه‌ریزی کرده و سالن‌هایش را در اختیار این فیلم قرار داده است.» او در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفت: «بیدار شو آرزو» فیلم ویژه‌ای است. بنابراین ما هم از نمایش این فیلم در هنروتجربه استقبال می‌کنیم.» آقاکریمی درباره سرانجام نمایش فیلم «خانه پدری» در گروه سینمایی هنروتجربه نیز گفت: «به‌رحال خانه پدری قابلیت اکران عمومی دارد، اما ارشاد اجازه این کار را نمی‌دهد به‌رحال حوصله آقای عیاری زیاد است و باید منتظر ماند و دید تکلیف نمایش خانه پدری چه خواهد شد.

گروه هنر: صحبت دیگر بر سر اکران یا عدم اکران یک فیلم توقیفی خاص نیست: بحث بر سر ایستادگی وزارت ارشاد در زمینه مجوزهایش است. از همین حالا ۲۹ آذر را می‌توان «روز آزمون» سازمان سینمایی وزارت ارشاد دولت حسن روحانی نامید. «عصبانی نیستیم»، اولین فیلم رضا درمیشیان، مدتی است از محاق توقیف درآمده و قرارداد اکران آن ثبت شده است. این فیلم طبق مجوز شورای صنفی نمایش از ۲۹ آذر باید روی پرده سینماها برود تا به‌این‌ترتیب

اکران زمستان سینماها با فیلم درمیشیان آغاز شود. جست‌وگریخته اخباری مبنی‌بر تلاش برای انصراف رضا درمیشیان از اکران فیلمش اینجا و آنجا شنیده می‌شود. حتی عده‌ای ایستادگی نکردن وزارت ارشاد را روی مجوزهایش به «تیر خلاص» تشبیه کرده‌اند. اینکه این تیر خلاص را چه کسی می‌زند، سؤال است.

اظهارنظری که شخصی بود

اظهارات نصرالله پژمانفر، عضو جبهه پایداری و نایب‌رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس، درباره روز یکشنبه، نایب‌رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس، از قول وزیر ارشاد اعلام کرد که فیلم «عصبانی نیستیم» در سینماهای کشور به نمایش درخواهد آمد. البته سیدعباس صالحی، وزیر ارشاد، ساکت نماند و در حاشیه مراسم تودیع و معارفه معاون هنری وزارتخانه درباره حاشیه‌های ایجادشده برای اکران «عصبانی نیستیم» گفت: «شخص وزیر به مصادیق وارد نمی‌شود و این شوراها هستند که باید به صورت تخصصی مصادیق را بررسی کنند.» او هرگونه ورود و اظهارنظر شخصی وزیر برای توقیف‌ها را خلاف واقع اعلام کرد. هرچند فاطمه ذوالقدر، دیگر عضو هیئت‌رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس، در گفت‌وگو با «آی‌سینما» اعلام کرد صحبت‌های پژمانفر نظر شخصی اوست و موضع کمیسیون فرهنگی مجلس نیست؛ اما هنوز نگرانی اهالی سینما در قبال مجوزهای ارشاد سر جای خود باقی است.

هنرمندان چه می‌گویند؟

وزارت ارشاد با وجود صدور مجوز برای ساخت و

نمایش فیلم‌ها، در زمان اکران پای مجوزهای خودش نمی‌ایستد و این امر سرمایه‌گذاری بخش خصوصی را در سینما با مشکل مواجه کرده است. این‌جان‌مایه صحبت سینماگران در قبال لغو مجوزهایی است که وزارت ارشاد صادر می‌کند. فرهاد توحیدی، فیلم‌نامه‌نویس، دراین‌باره به «شرق» می‌گوید: «در حوزه فرهنگ و هنر، متولی اصلی وزارت ارشاد است، اما متأسفانه اختیارات در این بخش تجمع نشده و بعضا اتفاقات فراقانونی از مراکزی خارج از وزارت ارشاد وضع می‌شود و آنچه که همیشه خانه سینما و اهالی سینما روی آن تاکید می‌کنند این است که وزارت ارشاد روی مجوزهایش ایستادگی کند و پای آنها بایستد.»

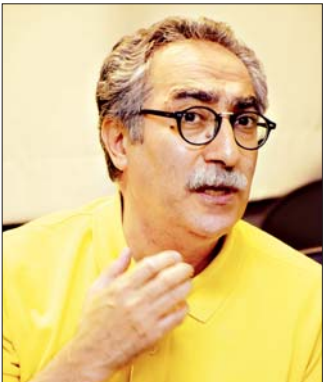
او در بخش دیگری از صحبت‌هایش درباره مجوزهای وزارت ارشاد ادامه می‌دهد: «اعتبار مجوزها هم باید به این‌گونه باشد که در تهران و شهرستان‌ها از یک میزان اعتبار برخوردار باشد، چراکه دیده شده بعضا فیلمی در تهران اکران شده است، اما در شهرستان‌ها به این شکل نبوده و وزارت ارشاد باید از اقتدار لازم برخوردار باشد.»

توحیدی ادامه می‌دهد: «در ارتباط با عدم اکران فیلم «عصبانی نیستیم» باید دید آیا وزارت ارشاد مخالف اکران این فیلم است یا خیر؟ البته تصور نمی‌کنم که این مخالفت از طرف وزارت ارشاد باشد، چراکه می‌توانست مجوز ندهد. تصور من این است که قدرت‌های دیگری خارج از وزارت ارشاد تصمیم‌هایی اتخاذ می‌کنند و مانع نمایش این فیلم می‌شوند. قطعا حرف تمامی اهالی سینما این است که ارشاد

موضع‌گیری سینماگران در برابر مجوزهای ارشاد

این حوزه به امان خدا رهاشده

سینماگران در گفت‌وگو با «شرق» درباره تبعات لغو مجوزها هشدار دادند

باید پای مجوزهایش بایستد و در صورت لزوم از سینماگران کمک بخواهد.»

او با اشاره به فیلم درمیشیان می‌گوید: «عصبانی نیستیم از زمان نمایش در جشنواره فیلم فجر به‌بعد دچار حواشی مختلفی شد که تا امروز ادامه پیدا کرده و بلاتکلیف باقی مانده است. این اتفاق جدا از اینکه عوامل ساخت فیلم را دچار سرگردانی می‌کند، عملا اشخاصی را که به‌دنبال سرمایه‌گذاری در سینما هستند نیز دچار سرگردانی و عدم امنیت می‌کند و آنها با چه اعتباری باید در سینما سرمایه‌گذاری کنند؟ متأسفانه تصور این است که در دولت آقای روحانی به فرهنگ توجه کافی نمی‌شود و این حوزه به امان خدا رها شده است و هم‌وغم دولت متوجه سیاست خارجی و اقتصاد است و اگر به این منوال ادامه داشته باشد غیرقابل‌جبران خواهد بود.»

کامپوزیا پرتوی: اینها شلوغ‌بازی می‌کنند

کامپوزیا پرتوی، فیلم‌ساز، از اینکه عده‌ای می‌خواهند جلوی اکران «عصبانی نیستیم» را بگیرند اظهار بی‌اطلاعی می‌کند و می‌گوید: «به‌رحال مجوز وزارت ارشاد قابل احترام و اجراست و کسی نمی‌تواند جلوی این مجوز ارشاد را بگیرد.» این فیلم‌ساز این حوادث غیرقانونی را «شلوغ‌بازی» عده‌ای می‌داند که سعی می‌کنند با جاروجنجال مانع از اکران فیلمی شوند؛ هرچند به گفته او نباید هم زیاد جدی گرفته شوند.

پرتوی «عصبانی نیستیم» را دیده و درباره آن می‌گوید: «فیلمی قوی است که برای جوانان جذاب و جوان‌پند است و لازم است که برای تماشاچیان

جوان کشورمان اکران شود.» او همچنین می‌گوید عصبانی نیستیم از همان اول هم فیلم بدون مشکلی بوده و برای جامعه جوان ایران ساخت و اکرانش حتما ضروری است.

اما سیدجمال ساداتیان، تهیه‌کننده باسابقه سینمای ایران، موضوع را کمی کلی‌تر می‌بیند و به «شرق» می‌گوید: «به نظر تمام این بحث‌ها برمی‌گردد به شعارهایی که آقای روحانی در زمان انتخابات دادند و در زمان کاندیداشدن برای ریاست‌جمهوری در حوزه‌های مختلف مانیفستی ارائه دادند و تمام کسانی که به ایشان رای دادند بر اساس مانیفست‌هایی که ارائه دادند او را انتخاب کردند. در بخش فرهنگ و به‌نظر طبق گفته‌های ایشان قرار بود جلوی یک‌سری خودسری‌ها گرفته شود، به‌همین‌دلیل بارقه امیدى در دل اصحاب فرهنگ و هنر ایجاد شد و از آقای روحانی حمایت کردند و نه‌تنها خودشان پای صندوق‌های رای رفتند و به ایشان رای دادند، بلکه قبل از انتخابات رأیشان را اعلام کردند تا مردم را هم با خود همراه کنند.»

او در بخش دیگری از صحبت‌هایش ادامه می‌دهد: «لازم است تا آقای روحانی امروز بار دیگر شعارهای انتخاباتی‌شان را مرور کنند که آیا آن شعارها دست‌کم در حوزه فرهنگ و هنر امروز عملی شده است؟ و اگر قرار باشد بر اساس فشارهای بیرون، مطالبات مردم در نظر گرفته نشود، چه حاصلی خواهد داشت؟ باید به خرد جمعی که برای فرهنگ کشور تصمیم می‌گیرد احترام گذاشت و وزارت ارشاد باید پای مجوزهایش بایستد.»

● ● ●

تردیدی نیست که اکران فیلم‌های توقیفی را باید آزمون مهم سازمان سینمایی به حساب آورد. ماجرای به‌تعویق‌افتادن فیلم‌هایی که هر‌بار با بهانه‌هایی از گردونه نمایش در سینماها حذف می‌شوند، شرایط را سخت‌تر و پیچیده‌تر کرده است. هفته‌ها با بهانه‌های مختلف، اکران فیلم سینمایی «عصبانی نیستیم» به تعویق افتاد. باید دید سرانجام اکران این فیلم چه خواهد شد.

حمیدرضا آذرنگ هم به نیکی کریمی اعتراض کرد

«آذر» و تمام منتقدانش

نبودم صحبت کنم. من را به‌عنوان یک انسان معترض در این جامعه می‌شناسند، چراکه عقیده دارم جامعه‌ای که اشتباه حرکت می‌کند به کسانی نیاز دارد که نقدش کنند. اما در جامعه ما همه‌چیز برعکس است؛ یعنی اگر امروز من اعتراض می‌کنم باید محکوم به فنا شوم. هیچ قانونی برای من بازنگر وجود ندارد که بگوید آقای آذرنگ اگر امروز حق تو را پایمال کردند به کجا و چه کسانی می‌توانی اعتراض کنی تا بتوانی حقت را بگیری. با این رفتارهایی که می‌بینیم، من باید دست‌به‌دامن چه کسانی شوم؟ منظور من حقوق مادی نیست، بلکه حق معنوی من در این فیلم است. هر‌جا که می‌رویم می‌بینیم هیچ اثری از ما وجود ندارد. برای خودم سؤال شده است که آیا ما هم در فیلم «آذر» حضور داشته‌ایم؟ این خانم محترم چرا نمی‌رود برای خودش یک فیلم شخصی بسازد؟. بازیگر فیلم «آذر» درباره محمد حمزه‌ای گفت: «محمد حمزه‌ای برای ساخت این فیلم خون دل خورده، این دایره به حدی محدود و بسته شده بود که محمد حمزه‌ای قصد ترک فیلم را داشت. او هم باید درباره این مسائل صحبت کند. بارها سر صحنه به حمزه‌ای گفتم که فیلم‌ر را رها نکن. این فیلم اول است و باید محکم به ساخت آن ادامه دهی. کارگردان، سرپرست و خالق یک اثر است. با نویسنده و کارگردان این فیلم برخورداری بدی شد، با من بازیگر هم به همین منوال. هر کاری خواستند انجام دادند. برای من دعوت‌نامه فرستادند که آقای آذرنگ به‌همراه خانواده تشریف بیاورید و فیلم را ببینید. مگر من مخاطب عام فیلم هستم که این‌گونه برخورد می‌کنید؟ من همکار شما هستم یا نه؟ من در این فیلم زحمت کشیده‌ام. در جهانی که قانونی ندارم، بازهم دستم زده است و جهانی که دوستان منظر هستند تا ببینند مردم به چه میزان برای استقبال آنها خواهند آمد، باید فقط تأسف خورده. امروز همه‌چیز به پول و فروش ختم می‌شود. به‌عنوان بازیگر این فیلم احساس ندامت دارم. جامعه ما پر شده است از آدم‌های کوتاه‌قامت که فقط سایه‌های بلند دارند. به‌این‌دلیل که خودشان را نزدیک می‌کنند به منابع نوری که بتوانند سایه‌هایشان را بلند کنند.» او درباره آثار روانی رفتارهای اشتباه در سینما گفت: «به دلیل اینکه چهار خط در قرارداد به نفع خودشان نوشته‌اند، ما هیچ کاری نمی‌توانیم انجام دهیم. اکنون کارگردان یک فیلم، حذف شده است. کجای این قرارداد نوشته‌ه که یک کارگردان اگر حذف شد، می‌تواند از حق خود دفاع کند؟ فقط می‌توانیم بگوییم متأسفم. همین. ما با این کارها سلامت روانی و جسمی یکدیگر را نیز دچار مخاطره می‌کنیم. اگر این اتفاقات برای یک فرد چند بار رخ دهد، او قطعا دچار بحران روحی می‌شود. بد نیست روی اعتبار افراد هم قیمت بگذاریم.»

تلاش خبرنگار «شرق» برای برقراری ارتباط با نیکی کریمی تا لحظه نوشتن این گزارش به جایی نرسید.

«مراقبه» ایرج زند در موزه هنرهای معاصر

رضا آشفته

● ضمن برگزاری تجلیل از خانواده ایرج زند، نقاش، مجسمه‌ساز و فرسکبیت در مراسم چهارمین دیوارنگاری شهر تهران، سه‌شنبه ۲۱ آذر سرانجام مجسمه مراقبه اثر این هنرمند سر جای خودش قرار گرفت. پس از برگزاری یک نمایشگاه از هنرمندی انگلیسی، دوباره طبق وصیت این هنرمند مجسمه مراقبه به در ورودی بخش اداری موزه هنرهای معاصر برگردانده شد. پس از ۱۰ سال پیگیری سایه بریمانی، همسر ایرج زند، چنین وصیتی برآورده شد و مراقبه به جای مناسب‌ترش که موزه هنرهای معاصر است، سال ۹۵ برگردانده شد اما چند ماه نبودنش در زمان برگزاری نمایشگاه مجسمه‌های هنرمند انگلیسی برای علاقه‌مندان هنر ایرانی سؤال‌برانگیز بود که چرا یک اثر ممتاز ایرانی یکباره از جایش برداشته می‌شود؛ چون می‌دانیم نه ایرج تک‌رایزپر است و نه اثر جوادانهای مانند مراقبه؟؛ و ای کاش این اثر در همان زمان نیز سر جایش قرار می‌گرفت! مجسمه مراقبه که یکی از بهترین آثار ایرج زند است، چندسالی بود که در بلاک‌لیتی تصمیم‌مدیران دولت نهم و دهم آن‌طور که باید و شاید در موزه هنرهای معاصر، دقیقا همان جایی که باید باشد، نبود. این روزها متضاد است با یازدهمین سالگرد درگذشت شادروان ایرج زند که در ۲۳ آذر ۸۵ از میان ما رفت؛ و این بازگشت مجسمه مراقبه به سر جایش می‌تواند اتفاق درستی باشد. اما همچنان آثار و بزرگواری‌اش محسوس است و یکی از دلخوشی‌هایش نصب همین مجسمه مراقبه در موزه هنرهای معاصر بوده که برای چنین منظوری هم در سال ۸۴ با گزینش دکتر علیرضا سمیع‌آذر رئیس سابق مرکز هنرهای تجسمی وزارت ارشاد خریداری و در محوطه داخلی و در محل تردد مردم و درواقع بخش اداری موزه هنرهای معاصر نصب شد. اما طولی نکشید که یکباره در همان زمان حیات ایرج زند با جابه‌جایی مدیر موزه این مجسمه هم جابه‌جا و به یک ساختمان در نزدیکی خیابان فاطمی در همان حوالی موزه منتقل شد که ایرج زند از آن این‌گونه یاد کرد که مراقبه محزون در گوشه‌ای از حیاط افتاده است؛ به هر حال می‌دانیم که روح و حس هنرمندانه برمی‌تابد به اثرش که همانند فرزندی است، بی‌اعتنایی شود و این قاعده هست و هیچ استثنایی هم وجود ندارد. ایرج زند در سال ۱۳۸۳ مجسمه مراقبه را آفرید و درست در آتلیه درکه که محفل آفرینش بسیاری از آثار ماندگارش بوده است. البته دل‌شکستگی ایرج زند قابل حس‌شدن و اینکه آرزویش حتما بازگشت این مجسمه به همان موزه بوده است و اگر غیر از این بود، همسرش سایه بریمانی (زند) در سال ۸۵ به سراغ دکتر حبیب‌الله صادقی مدیر وقت موزه نمی‌رفت که برای بازگشت مجسمه به جایگاه مناسب‌ترش گفت‌وگو کند.

بنا بر دستور صادقی مراقبه از آن حیاط ساختمان به حیاط مرکز هنرهای تجسمی در کنار تالار وحدت منتقل شد. اما از نظر همسر ایرج زند این مکان نمی‌توانست مناسب باشد چون نوع ورقه آهن نازک چندان مناسبتی با فضای باز و بارش برف و باران و در گذر پرندگان ندارد. ایرج زند برای فضای باز مجسمه‌ای مانند زرافه انسان پری در اصفهان و مجسمه عطارد در پارک آرزات را خلق کرده است که به نحو درستی هم نگهداری می‌شوند. اما مراقبه با ورقه نازک فلزی و داشتن بافت بسیار حساس همان بهتر که در محیط بسته نگهداری شود و در عین حال دکتر صادقی قول بازگشت مجسمه را دادند که تا زمان پایان مدیریتشان ممکن نشد و بعد دکتر شالویی آمد، او هم می‌گفت مجسمه را دولت خریده و مالکش است و خودشان هم از آن نگهداری می‌کنند و خانواده ایرج زند نباید زیاد حساسیت نشان دهد و با آنکه در ظاهر می‌خواستند کاری کنند اما او هم رفت و آب از آب تکانی نخورد. در دولت یازدهم زمانی که مجید ملانوروزی مدیر می‌شوند، در زمان برگزاری نمایشگاهی از همسر ایرج زند می‌خواهند خواسته‌ای را مطرح کند و سر صحبت‌ها را باز می‌شود، بازهم همین مجسمه مراقبه دغدغه اوست که خود را مالک معنوی این اثر می‌داند و دلش نمی‌خواهد این اثر در جای نامناسب و احتمالا در معرض ویرانی قرار بگیرد. از آنجا که ملانوروزی هم شناخت و ارادتی نسبت به ایرج زند نداشته است، پیگیر این خواسته می‌شود و دستور می‌دهد از خودشان هم از آن نگهداری می‌کنند اثر به موزه منتقل شود. البته این بازگشت با ضرر اولیه مواجه شده است؛ چون برای نگهداری در فضای باز با ضد زنگ و رنگ سیاه مجسمه را اصطلاحا عایق کرده‌اند بی‌آنکه بدانند این رنگ‌زدن بافت مجسمه را که زیبایی‌اش بر اساس وجود آنها متصور خواهد بود، از بین برده است. بنابراین دستیار شادروان زند زوارا عمل می‌شود و با همان ظرافت و حساسیت دوباره این رنگ را از روی مجسمه پاک می‌کند و حتی دوباره در حد توان همان بافت‌ها را روی آن ایجاد می‌کند. اما اگر مجسمه مراقبه در فضای باز باشد و بازهم این بلا سر مجسمه بیاورد یا در محوطه بازی نگهداری شود، همچنان این تهدید برای مجسمه پابرجاست...

www.bemehrbani.ir

یلداتو با به مهربانی شیرین تر کن

همه دعوت هستیم...

شما هم می توانید با پرداخت مبلغی اندک، سهمیم باشید.

شماره حساب مشارکت‌های مردمی:

شماره حساب بانک پاسارگاد: ۱-۰۴۸۴۶۳۶-۸۱۰۰-۳۲۵

شماره کارت بانک پاسارگاد: ۵۰۸۴-۱۴۶۷-۲۹۱۰-۵۰۲۲

تهران: شهرک غرب، بلوار فرحزادی نرسیده به چهارراه دریا، کوچه صفا، پلاک ۷۳

تماس: ۰۲۱-۸۸۰۸۸۹۹۹

